

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2019 ел, 13 мае

Кече Мәми авылы

№8

Законнарга һәм Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы Кече Мәми авыл
жирлеге муниципаль норматив хокукый актларына
үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турындагы
Нигезләмәне раслау хакында

Законнарга һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль
районы Кече Мәми авыл жирлеге тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган)
муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү мониторингын
үткәрү буенча Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кече
Мәми авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының эшчәнлеген
камилләштерү максатларында «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль
районы Кече Мәми авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып,
Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кече Мәми авыл
жирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Законнарга һәм Татарстан Республикасы Кайбыч
муниципаль районы Кече Мәми авыл жирлеге муниципаль норматив
хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турында
Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кече Мәми
авыл жирлегенәң жирле үзидарә органнарына:

үз нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән
расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән Нигезләмәнең үтәлеше өчен җаваплы затларны
билгеләргә;

җаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең
вазыйфай күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы
Кече Мәми авыл жирлеге рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-
телекоммуникация челтәрендә <http://mmemin-kaybici.tatarstan.ru> һәм
Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Татарстан
Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» түбәндәге адрес

буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru>.

4. Элеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Кече Мәми авыл җирлеге

Е.Н.Алексеева

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы Кече Мәми
авыл жирлеге Советының
2019 елның 13 маенда чыккан 8 нче
номерлы карары белән расланган

**Законнарга һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль
районы Кече Мәми авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының
муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү
турында Нигезлмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Законнарга Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кече Мәми авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингы (алга таба - мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган муниципаль актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү өчен мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, муниципаль актларны үзгәртү яисә үз көчен югалткан дип тануны (гамәлдән чыгару) күздә тоту.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә муниципаль берәмлекнең юристы һәм башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, пробелларны, хокукый жайга салуда кабатлануларны бетерү ;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренен (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);

хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үзгәрешләре нәтижәләрен, гомумиләштерүне анализ һәм бәяләүне үз эченә ала :

Россия Федерациясенең конституциячел законнарын, федераль законнарын, һәм башка закон чыгару актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, башкарма хакимиятнең федераль органнарыны норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кече Мәми авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенә Уставы, муниципаль актларын.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып торалар:

федераль һәм республика закон чыгару актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый җайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчеләкләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкүарларның, дөүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкилләкле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган мөрәҗәгатьләре:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренң, семинарларның, гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртібе

8. Жирле үзидарә органнары әлегә Нигезләмәнең 4 пункттында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультациялар үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлегә Нигезләмәнең 6 пункттында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый

актларны дэгъвалау эшлэре буенча хөкем актлары (хөкем гамәле) ;
прокурор йогынтысы актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелүче нормалар булдыру эшенең нәтижәләрен беркетүне (билгеләүне) гамәлгә ашыру максатларында муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла, алар жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы карары нигезендә алып барыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда) алар тәэмин итә:

"Гарант" яки "Консультант Плюс" мәгълүмат системаларындагы закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керүен;

"Гарант" яки "Консультант Плюс" мәгълүмати системаларын хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмаларының мәгълүматы керүен";

"Кодекс" мәгълүмат компаниясенең "региональ законнар аналитигы" автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керүен.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Әлеге Нигезләмәнең 9 пункттында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) үзгәртү яисә, үз көчен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тәэмин итү өчен мониторингны гамәлгә ашырганда муниципаль актларны куллану практикасы турындагы мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актларның булуы;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенең чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторларның булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылыгы;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталарның булуы;

муниципаль актны кулланганда аның нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану тәжрибәсең булуы;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының

булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кәргән суд актлары булу (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторингы нәтижәләре буенча федераль һәм республика законнарының муниципаль актларга, үзгәрешләр кертүен китереп чыгаручы үзгөрүләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарына:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көчкә ия актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәругә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшкүарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор жавабы актларыннан тыш, мониторинг "Россия Федерациясе прокуратурасы турында"гы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган күрсәтүләрдән тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Мөрәжәгать итүче затка күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәру нәтижәләре турында хәбәр ителә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәру өчен җаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижәләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга тиеш:

мониторинг үткәру объекты турында мәгълүматны;

мониторинг үткәру башкаручылар турында мәгълүматны;

мониторинг үткәру чоры турында мәгълүматны;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәру нигезләрен.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга мөмкин:

хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүматны;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәрне;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәрне.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен жиберелә.

Өлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жиберелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзәр булырга мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукый ижат итү эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру өчен, шулай ук жирле үзидарә органнары карамагына караган хокукый жайга салуның тиндәшле өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җавап тоталар.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданның, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы.